

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

за стимулиране прилагането на зелени
обществени поръчки в изпълнение
на **Общинския план за развитие**
на **Община Габрово**

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
1. Въведение	4
2. Основна информация	10
3. Политически контекст	11
4. Дейности.....	22
Приложение 1	50

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БАР	Българска асоциация по рециклиране
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗеОП	Зелени обществени поръчки
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
НПД	Национален план за действие
ОП	Обществени поръчки
ОПР	Общински план за развитие
ОИЦ	Областен информационен център
ППЗОП	Правилник за прилагане на Закона на обществените поръчки
РУО	Регионално управление на образованието
РЦЖЦ	Разходи през целия жизнен цикъл

1. ВЪВЕДЕНИЕ

По-широкото използване на зелените обществени поръчки (ЗеОП) е едновременно цел на политиките за устойчиво развитие и стратегически избор за тяхното прилагане. В стремежа си да променят моделите на производство и потребление, публичните власти следва да бъдат насърчавани да интегрират целите за устойчиво развитие в процесите на вземане на решения, включително тези, свързани с планирането на местното развитие, инвестициите и обществените поръчки. В този смисъл ЗеОП са един от факторите, съдействащи за устойчивото

развитие на съответната територия. Въвеждането на такава практика може да окаже въздействие върху тенденциите в производството и потреблението. Търсенето от страна на публичните органи на продукти с по-ниско вредно въздействие върху околната среда е в състояние да създава или разширява пазари на екологосъобразни и иновативни продукти и услуги. Това, от своя страна, би стимулирало бизнеса да разработва екологосъобразни технологии, произвеждащи продукти и услуги с по-благоприятен ефект върху околната среда и върху икономиката като цяло. Също така, решаващо по отношение на устойчивото развитие на едно общество, се явява и информираността и потребителските навици на гражданите и бизнеса, което отношение се изгражда посредством нова култура, създаване на капацитет и обучения.

„Екологосъобразното“ купуване означава преглед на процедурите за придобиване на стоки и услуги не само въз основа на първоначалните разходи за закупуването на продукт/услуга, но и въз основа на въздействието върху околната среда, по време на целия жизнения цикъл на продукта, разходи за собственика на стоката/услугата (експлоатационни разходи), както и ориентиране на покупките/услугите/строителството към екологично съвместими продукти. ЗеОП са инструмент, който играе съществена роля в интегрираната продуктова политика и в по-общ план за стратегиите за устойчиво развитие. По този начин използването на „зелени“ критерии в ОП е в състояние да:

- повлияе на пазара, както и на другите участници, опериращи около него (компани, други потребители);
- благоприятства интегрирането на екологичните съображения в политиките на други сектори;
- улеснява интегрирането и прилагането на различни инструменти в рамките на интегрираните продуктови политики на местните власти.

Настоящият План за действие е изготвен в рамките на Фаза I от изпълнението на проект PGI05251 GPP-STREAM „Зелени обществени поръчки и устойчиви инструменти за интегриране на ресурсната ефективност“ (Green Public Procurement and Sustainability Tools for Resource Efficiency Mainstreaming). Проектът се реализира по програма „Интеррег Европа“, приоритетна ос 4 „Околна среда и ресурсна ефективност“, специфична цел 4.2. „Подобряване изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по цел „Инвестиции за растеж и работни места“. Партньори по проекта са девет регионални администрации и институции от пет страни – членки на Европейския съюз, които си сътрудничат за подобряване политиките и програмите за регионално развитие. Планът за действие ще се приложи във Фаза 2 от изпълнението на проекта в периода 01.06.2020 г. – 01.06.2022 г.

GPP-STREAM има за цел да подобри управлението, изпълнението и мониторинга на инструментите за провеждане на политики, които интегрират екологични подходи за обществени поръчки, така че да се постигне максимално увеличаване на ефективността на ресурсите и институционализиране на целите за ресурсна ефективност посредством ЗеОП.

Общите цели са да се подкрепят партньорите от мрежата GPP-STREAM, така че да се прехвърлят извлечените поуки във всички етапи на прилагане на инструментите на политиката и да се създаде общност от заинтересовани страни, които да интегрират практиките на ЗеОП.

Планът за действие има за цел да повиши ефективността на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Габрово (ОПР), както в съществуващия, така и в новия програмен период, като в него са очертани основните дейности, срокове, отговорни за изпълнението им лица от екипа на Възложителя, на база очаквано въздействие по прилагането на ЗеОП.

Водещи при изготвянето на плана за действие са заложените цели по проекта, а именно:

- подобряване на управлението на ОПР, интегрирано с подходите за прилагане на ЗеОП;
- подобряване на интеграцията на ЗеОП в рамките на политиките заложи в ОПР на Община Габрово;
- изграждане на капацитет – подобряване на капацитета на общинска администрация Габрово и заинтересованите страни на местно ниво за привеждане на техните действия в съответствие с потребностите за реализация на мерките заложи в Плана и успешното изпълнение на местните политики за прилагане на ЗеОП;
- стимулиране на възприемането на екологично търсене на стоки и услуги във всички фази на реализация на ОПР;

Структурата и съдържанието на плана за действие е разделена на пет части и е изцяло съобразена с насоките за разработване, предоставени от Фондация „Екосистеми“ на всички партньори по проекта с оглед използване на единна методология за осигуряване на съпоставимост и сравнимост на отделните продукти. Към общите изисквания за съдържанието е добавена и една допълнителна част, свързана с мониторинга на изпълнението на дейностите в плана, в която част конкретните дейности са обвързани с индикаторите за изпълнението им.

В процеса на разработването на Плана за действие са спазени принципите за партньорство и сътрудничество. Още на етап подготовка за изготвянето на Плана за действие бяха идентифицирани заинтересованите страни на територията на община Габрово, които имат отношение към прилагането на „зелени критерии“ при подготовката и изпълнението на ОП.

За въвличане на заинтересованите страни в процеса по разработването на Плана за действие бяха използвани следните методи:

- **провеждане на полустандартизирани интервюта сред заинтересованите страни** – през юли 2019 г. бяха проведени интервюта със служители от отдел „Обществени поръчки и концесии“; представители на второстепенни разпоредители с бюджета към Община Габрово; експерти от отдели „Финанси и бюджет“, „Правен“, „Проекти и икономическо развитие“, „Инфраструктура и екология“ и други в Община Габрово; представители на други държавни и общински институции (потенциални партньори за съвместно възлагане); представители на бизнеса; представители на Общински съвет Габрово и др. В резултат от проведените интервюта е изготвен анализ относно действащата практика по организиране на доставки на стоки, услуги и СМР. Анализът идентифицира възможности за подобряване на ефективността в процеса на управление на ОП в посока увеличаване на залаганите в ОП „зелени критерии“, както и посочва идентифицираните трудности/ проблеми в процеса на възлагане на ОП.
- **организиране на работни кръгли маси** – в рамките на проект GPP STREAM в процеса на подготовката за Плана за действие бяха организирани четири кръгли маси с участието на идентифицираните заинтересованите страни на територията на общината. Във формата на кръглите маси участваха представители на различни държавни и общински структури, както и представители на неправителствени организации (НПО): Агенция по обществени поръчки, Национален доверителен екофонд, Националната асоциация на секретари на общини в Р България (НАСО РБ), Регионален фонд за градско развитие, Областна администрация Габрово,

представители местния бизнес, Асоциация на еколозите на общини в България, Българска асоциация по рециклиране (БАР), Габровска търговско-промишлена палата, Дом на хумора и сатирата, Драматичен театър „Рачо Стоянов“, МБАЛ “Д-р Тота Венкова” - Габрово, Музей на архитектурно-исторически резерват "Боженци", Национален доверителен екофонд, Национална асоциация на секретарите на общини в Р България, Регионален исторически музей – Габрово, Регионално депо за неопасни отпадъци, Регионален етнографски музей на открито "Етър", ръководители на образователни институции на територията на общината, представители на други общини, външни консултанти и др.. В организирания кръгли маси участниците дискутираха значимостта и ролята на ЗеОП в устойчивото и екологосъобразното развитие на територията. Представени бяха приоритетни групи продукти/услуги и СМР, както и отделни аспекти, свързани с административната и експертна дейност на общинска администрация в работата по ЗеОП и спецификите на предлагането на пазара, които да залегнат като приоритетни в разработката на настоящия План за действие.

- **обмяна на добри практики** – участниците от екипа на Община Габрово и представители на заинтересованите страни, включени в дейностите по проект GPP-STREAM взеха участие в обмяна на опит и обучения между партньорите по проекта. Представителите на Община Габрово и заинтересованите страни изготвиха списък с добри практики, които са приложими за община Габрово. Добри практики на партньорите по проекта бяха представени и по време на организирания кръгли маси.

На основата на направените изводи и препоръки от проведените експертни проучвания, както и в резултат на дискусиите от проведените кръгли маси, заинтересованите лица се обединиха около заключението, че дейностите, залегнали в настоящия План за действие, следва да бъдат обединени в четири групи мерки:

- Подобряване на управлението на политиките, свързани с изпълнението на ЗеОП, заложи в ОПР на Община Габрово, насочени към ефективно и екологосъобразно използване на ресурсите;

- Подобряване на комуникацията с гражданите и бизнеса относно ползите от въвеждане на принципите на кръговата икономика и ролята на ЗеОП;
- Подобряване на капацитета на местните възложители за изготвяне на ЗеОП, подбор на оферти и управление / изпълнение на поръчката (вкл. етапите на мониторинг и оценка на ефекта);
- Създаване на практики за отчитане и наблюдение на прилагането на ЗеОП и неговите екологични и икономически ползи.

На основата на проведените обсъждания и дискусии в рамките на кръглите маси заинтересованите страни се обединиха около следните конкретни цели, които да бъдат реализирани в рамките на изпълнението на дейностите от Плана за действие:

- 25% от обществени поръчки на Община Габрово да са с екологосъобразни критерии до 2022 г.;
- повишаване на капацитета на 50 лица от представителите на заинтересовани страни в областта на ЗеОП до юни 2022 г.;
- реализиране на 6 добри практики, вдъхновени от опита на партньорите по проекта GPP STRAEM до юни 2022.

2. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ

ПРОЕКТ:	Проект PGI05251 GPP-STREAM “Зелени обществени поръчки и устойчиви инструменти за интегриране на ресурсната ефективност“ (Green Public Procurement and Sustainability Tools for Resource Efficiency Mainstreaming) по Програма Интеррег Европа
ОРГАНИЗАЦИЯ ПАРТЪОР:	Община Габрово
ДРУГИ ПАРТНЬОРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ	Девет регионални администрации и институции от пет страни – членки на Европейския съюз
ДЪРЖАВА:	Република България
NUTS2:	BG България
ЛИЦЕ ЗА КОНТАКТИ:	Тодор Попов – ръководител-проект Николай Димитров – координатор-проект
ЕМАИЛ:	t.popov@gabrovo.bg n.dimitrov@gabrovo.bg
ТЕЛЕФОНЕН НОМЕР:	066/818 301 066/818312

3. ПОЛИТИЧЕСКИ КОНТЕКСТ

Планът за действие има за цел да повлияе на:

(Изберете едно от посочените):

- Програма „Инвестиции за растеж и работни места“
- Програма за европейско териториално сътрудничество
- Други програми за регионално развитие

Име на адресираните мерки за прилагане на политиката:

1. Общински план за развитие на Община Габрово (2014-2020);
2. Общински план за развитие и Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на Община Габрово (2021- 2027);

Основните нормативни актове, които регулират обществените поръчки, са Закон за обществените поръчки (ЗОП) и Правилник за прилагане на ЗОП (ППЗОП), които по същество транспонират правилата, заложиени в Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС.

Законът предвижда в кои части на обществените поръчки могат да бъдат заложиени „зелени“ критерии:

- чл. 47 от ЗОП дава възможност на възложителите да включат в изискванията за изпълнение на поръчката специални условия, свързани с икономически или социални аспекти на изпълнението, иновациите, опазването на околната среда или със заетостта;

- чл. 48 от ЗОП допуска залагането на екологосъобразни изисквания в техническите спецификации;
 - чл. 51, 52 и 63 от ЗОП допуска залагането на екологосъобразни изисквания в критериите за подбор;
 - чл. 70 от ЗОП определя три различни критерия за възлагане на обществени поръчки;
- чл. 115 изисквания при изпълнението на сключени договори.

Обществените поръчки в Р България се възлагат въз основа на икономически най-изгодната оферта, а в чл. 70, ал. 2 от ЗОП са посочени и трите вида критерии на възлагане: най-ниска цена; ниво на разходите, като се отчита разходната ефективност, включително разходите за целия жизнен цикъл; оптимално съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на цената или нивото на разходите, както и на показатели, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на обществената поръчка. Виж Приложение 1- Основни актове част от националната правна рамка, имащи отношение към ЗеОП.

Понастоящем на национално ниво липсва актуален стратегически документ, който да насърчава прилагането на ЗеОП. Националният план за действие за насърчаване на ЗеОП (НПД) е с хоризонт до 2014 г. и не е актуализиран. Примерите от останалите партньори по проекта показва, че колкото по централизирано/ на високо ниво се постави темата, толкова по-реалистични, адекватни и осезаеми са резултатите и приложими мерките. В този смисъл е препоръчително изготвянето на нов НПД, с който да се създаде национална визия за развитие на ЗеОП сектора, която да мотивира целенасочено прилагане на екологосъобразни критерии в ОП от възложителите. Въпреки това, националната политика насърчава прилагането на ЗеОП, което е тясно свързано с приеманите от Европейския съюз актове в тази насока и може да бъде видяно в значителен брой национални стратегически документи. (Таблица 1)

Таблица 1 Основни национални стратегически документи, свързани със ЗеОП

Стратегически документ	Връзка с политиката по прилагане на ЗеОП
Национална стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки в РБ 2014-2020	Предвижда създаването на практическо ръководство за възлагането на зелени обществени поръчки; предвижда ограничаването на „хартиени“ ОП и увеличаване на електронните, с цел опазване на околната среда
План за изпълнение на Националната стратегия за развитие на сектора обществени поръчки в България за периода 2014 – 2020 година	Съдържа конкретните мерки, които следва да бъдат приети в изпълнение на Националната стратегия за развитие на сектора обществени поръчки в РБ
Национална програма за развитие: България 2020	Посочва използването на зелени ОП като механизъм за насърчаване на търсенето на екологосъобразни продукти, произведени при ефективно използване на ресурсите
Национален план за управление на отпадъците (2014-2020)	Насърчава използването на зелени обществени поръчки за управление на отпадъци. Зелените обществени поръчки са посочени като инструмент за постигането на множество цели в областта на управлението на отпадъците
Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020	Посочва като мярка с косвен ефект за намаляване емисиите на парникови газове приемането на Закон за насърчаването на зелените обществени поръчки
Енергийна стратегия на РБ до 2020	Обществените поръчки, обвързани с изисквания за енергийна ефективност, са посочени като основно

	средство за изпълнение целите на стратегията
Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България - 2014-2020 .	Отбелязва се изоставането на РБ на „зелените пазари“; обществените поръчки се сочат като основно средство, чрез което да се осигурят възможности на бизнеса да реализира иновативни решения в секторите отпадъци, води, енергийна ефективност и енергийни технологии, като цел се посочва и увеличаване на дела на електронните обществени поръчки
проект на „Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие“ до 2030	Посочва като мярка с косвен ефект за намаляване емисиите на парникови газове насърчаването на ЗеОП
Интегрирана транспортна стратегия до 2030	Посочва като мярка с косвен ефект ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората
Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Р България 2021-2030	В документа е заложен дял от 27% за енергията от ВЕИ в общия енергиен микс до 2030 г. Предвижда се мерки за насърчаване обществените сгради да служат за пример за енергийно-ефективни обществени поръчки.
Стратегия за обновяване на сградния фонд до 2030 г.	Посочена е необходимостта да се установят правни практики за устойчиви и иновативни обществени поръчки в строителния сектор. Процедурите за възлагане на обществени поръчки следва да позволяват задаването на критерии за квалификация и/или опит, както и процедури, поставящи изисквания към крайния резултат.

Настоящият План за действие за стимулиране на използването на зелените обществените поръчки е изготвен в синхрон с други действащи планове и програми, тъй като целта на планирането е да се постигне устойчива политика по управление на околната среда във всички програмни документи – на национално и на местно ниво. Основно отражение върху изготвянето и формулирането на целите и дейностите към Плана за действие имат следните стратегически документи на местно ниво (Таблица 2):

Таблица 2. Основни нормативни актове и стратегически документи на Община Габрово и възможности за интегриране на политиката по прилагане на ЗеОП в тях:

СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТ	ОПИСАВИЕ
<p>ОПР НА ОБЩИНА ГАБРОВО (2014- 2020)</p>	<p>Зелените обществени поръчки могат допълнително да подобрят изпълнението на следните стратегически и специфични цели на ОПР на Община Габрово:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. Стимулиране на икономическия растеж и повишаване конкурентоспособността на бизнеса в община Габрово; ➤ СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3. Постигане на устойчиво и балансирано развитие и добро управление в Община Габрово. ➤ Специфична цел 1.1. Повишаване на знанието и информираността за развитие на иновациите с фокус върху приоритетните за икономиката на Община Габрово отрасли; ➤ Специфична цел 3.1 Насърчаване на предприемачеството и стимулиране на МСП в Община Габрово, чрез прилагане на пакет от

гъвкави местни стимули и мерки;

- Специфична цел 7.1 Развитие на транспортната инфраструктура и модернизирание на обществения транспорт с цел повишаване на мобилността;
- Специфична цел 7.2. Подкрепа и създаване на условия за развитие на техническа и екологична инфраструктура в Община Габрово;
- Специфична цел 8.1. Подобряване на материално-техническата база и внедряване на мерки за ЕЕ в публичната инфраструктура;
- Специфична цел 8.2. Въвеждане на екологични и ресурсно-ефективни подходи за утвърждаване на Община Габрово като "зелена община";
- Специфична цел 8.3. Развитие на "зелена икономика" чрез повишаване на ЕЕ на производствени сгради и оборудване;
- Специфична цел 9.1. Възстановяване, осъвременяване и социализиране на публични пространства (в т.ч. елементи на зелената система) и нефункциониращи обществени обекти на територията на Община Габрово;
- Специфична цел 9.2. Поддържане и изграждане на привлекателна, достъпна и безопасна жизнена среда;
- Специфична цел 11.1. Ефективно управление и планиране чрез поддържане на висок административен капацитет - развитие на ИКТ, поддържане на високо ниво на обслужване на гражданите и бизнеса, по-висока устойчивост при

	<p>управлението на човешките ресурси;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Специфична цел 11.2. Насърчаване активното участие на гражданите и бизнеса в процеса на вземане на решения по значими за Община Габрово въпроси.
<p>ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ГАБРОВО, С ПЕРИОД НА ДЕЙСТВИЕ 2016-2020</p>	<p>Използване на зелени критерии в ОП директно кореспондира с основната цел на програмата: <i>провеждане на активни политики за превръщане на Габрово в модерна европейска община, отличаваща се с целенасочени усилия за инвестиране в интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиращ икономически растеж.</i></p> <p>Прилагането на политиката за използване на ЗеОП директно ще допринесе за изпълнението на следните дейности в Програмата:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Развитие на транспортната инфраструктура и модернизирание на обществения транспорт с цел повишаване на мобилността; ➤ Подобряване на материално-техническата база и внедряване на мерки за ЕЕ в публичната инфраструктура; ➤ Повишаване енергийната ефективност и внедряване на ВЕИ в обществени сгради на територията на община Габрово; ➤ Въвеждане на екологични и ресурсно-ефективни подходи за утвърждаване на Община Габрово като "зелена община"; ➤ Намаляване на вредното въздействие на

	<p>отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторната им употреба;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им; ➤ Повишаване на капацитета на администрацията на Община Габрово по управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда; ➤ Повишаване на обществената култура и съзнанието по проблемите на околната среда; ➤ Привличане на обществеността в процеса на вземане на решения; ➤ Информационни кампании за ползите и превенцията в опазването на околната среда;
<p>ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА ГАБРОВО (2016-2020)</p>	<p>Цел на Програмата е: <i>От депониране на отпадъци, към „нулеви отпадъци“</i>. Тя обобщава основните цели на Община Габрово за намаляване на депонираните отпадъци и увеличаване на дяла на количествата отпадъци, чието образуване е предотвратено.</p> <p>Програмата има за цел отразяване актуалното състояние и планиране на дейностите с отпадъците на Община Габрово, в съответствие с нормативните изисквания. На база на събраните данни са направени експертни предложения за управление на отпадъците в общината.</p> <p>Мерките предвидени в програмата имат за цел да очертаят действията, които Община Габрово ще предприеме, за да приложи нововъведените законодателни изисквания.</p>

	<p>Планираните дейности в Плана за действие към Програмата за предотвратяване образуването на отпадъците на Община Габрово пряко кореспондират с целите на настоящия План за действие, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Включване на критерии за защита на околната среда и предотвратяване образуването на отпадъци в обявите за търгове и в договорите; ➤ Използване на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост като цел или към специфични групи от потребители; ➤ Извършване на обучение с цел подготовка на служителите, ангажирани с изготвяне на документация за обществени поръчки, за възможни критерии и дейности, целящи предотвратяване образуването на отпадъци
<p>СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕЛЕНА ИНФРАСТРУКТУРА НА ГРАД ГАБРОВО 2017-2023</p>	<p>Целта на Стратегията е постигане на устойчива функционална обвързаност на естествените и планирано изградени елементи на зелената система в урбанизираната среда, така че функционирането на зелената инфраструктура да осигурява многостранни ползи за хората и непрекъснато да подобрява качеството на живот, при съхранение и развитие предимствата на съвременната природа. В голяма степен мерките заложи в стратегията кореспондират и с политиката за стимулиране използването на „зелени“ критерии в ОП:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „развитие на зелената/екологичната

инфраструктура в синергия с политиките и приоритетите на регионалното развитие и по отношение на изменение на климата; устойчивост на природни бедствия и опазване на околна среда“

- „изграждане на зелена инфраструктура, която да предлага икономически ефективни и основани на природата решения на много от обществените предизвикателствата, напр. еко-иновации с различен характер, отговори на социални проблеми и др.“
- „ефективност и ефикасност на планирането, изпълнението, управлението, наблюдението и оценката на дейностите за поддържане и развитие на зелената инфраструктура на града, като елемент от интегрираните системни мерки за приобщаващ, включващ и устойчив растеж на местната общност“

Постигането на заложените в ОПР цели и реализирането на политиките на Община Габрово, се осъществява основно, чрез бюджета на общината (в широкия смисъл на понятието), който от своя страна се разходва при спазване на определени правила и норми, в това число и политиката за разходване на публични средства под или над праговете за обществени поръчки. С реализирането на План за действие се очаква да се повиши ефективността от разходването на бюджета, като се придаде добавена стойност (екологична и/или социална) към придобиваните стоки и услуги, при изпълнението на Общинския план за развитие на Община Габрово. От извършения преглед на актуалните стратегическите документи следва, че на местно и национално ниво се насърчава стремежът към устойчиво и екологосъобразно развитие. При анализ на стратегическите документи на регионално и местно ниво е видно, че Общинският план за развитие на

Община Габрово е водещ документ при определянето на цели, мерки и конкретни дейности за налагането на устойчиво развитие на територията на общината, но в него не са заложени екологосъобразните аспекти на ОП. Общинският план за развитие следва да разглежда всеки един аспект на устойчивото развитие, като на ЗеОП може да се гледа като на един успешен инструмент за постигане на балансирано развитие и по-добро управление. Доколкото ОПР е стратегически документ, то настоящият план следва да се приема като практически/технически инструмент, съпровождащ ОПР документ, който цели да подпомогне постигането на целите на ОПР чрез механизма на обществените поръчки.

В края на текущия програмен период (2014-2020) предстои да започнат консултации по подготовка на новите стратегически документи, включително и изготвянето на новия Общински план за развитие, включващ интегрирания план за градско възстановяване и развитие за периода 2021-2027, който съгласно последните изменения на ЗРР ще носи наименованието План за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027. Политиката за по-широко използване на екологосъобразни критерии при ОП може успешно да се интегрира в процеса на изпълнение на планираните дейности в ОПР и ИПГВР посредством:

- *подобряване на управлението на ОПР и другите политическите инструменти;*
- *изграждане на капацитет - подобряване на капацитета на общинска администрация Габрово и партньорите на местно ниво за реализация на мерките заложени в плана и успешното изпълнение на местните политики;*
- *стимулиране на възприемането на екологично търсене на стоки, СМР и услуги във всички фази на реализация на ОПР и другите документи;*
- *насърчаване на мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени;*
- *провеждане на активна политика от Община Габрово за устойчива енергия и намаляване на въглеродния отпечатък;*

- въвеждане на екологични и ресурсно-ефективни подходи за утвърждаване на Община Габрово като "зелена община";
- стимулиране развитието на еко-иновациите и конкурентоспособността на бизнеса в Община Габрово.

4. ДЕЙНОСТИ

Водещо при избора на конкретни дейности, които да бъдат включени в Плана за действие на Община Габрово, са нуждите и проблемите на заинтересованите страни, с които те се сблъскват в процеса на подготовка и управление на ЗеОП. Към тези потребности е добавен добрият опит, който участниците по проект GPP STREAM са придобили по време на международните срещи за обмен на опит и знания по проекта - нови практики и инструменти за прилагане на ЗеОП, системи за мониторинг, реализирани информационни кампании и други. Заложените в плана дейности отчитат динамиката в обществените отношения, ежедневните предизвикателства пред които се изправят възложители и необходимостта от непрекъсната комуникация и изграждане на капацитет на експертите, бизнеса и гражданите. Настоящият документ дава насоки за това как най-добрите практики от междурегионалното сътрудничество да бъдат използвани като инструмент за развитие с потенциал да повлияе върху постигането на целите на проекта и постигане целите на ОПР.

Дейност 1	Провеждане на кампания за повишаване на осведомеността относно същността и принципите на кръговата икономика и ролята на ЗеОП
1. Контекст на предложението <i>(опишете научените)</i>	Източник на вдъхновение: - Дейност B19: Участие в събитие на трета страна - Като част от

уроци от проекта, които представляват основа за разработването на настоящия План за действие)

своята комуникационна стратегия партньорите GPP-STREAM взеха участие в заключителното събитие за разпространение на проект Erasmus + „Две минути и половина до полунощ“, проведено в град Пещера, България на 4-ти от Октомври 2019 г. Основната цел на проекта беше да акцентира върху проблемите на изменението на климата, опазването на околната среда и устойчивата енергия и как тези съвременни теми могат да бъдат внедрени допълнително в училищните учебни програми. Представени бяха и проектни дейности с акцент върху ползите, които могат да донесат ЗеОП за устойчиво развитие на местно ниво;

- Трето транснационално учебно събитие в Румъния, Сибиу, 11-13 септември 2019 г., където бяха представени добрите практики на Министерството на околната среда на Румъния и тяхната кампания за повишаване на осведомеността като част от проекта „Зелен път към устойчиво развитие”

Изправяйки се срещу изменението на климата и нарастващите проблеми с отпадъците, проблемите свързани с устойчивото развитие на територията стават все по-важни. По време на международните обучения и дискусиите във формат на кръгли маси участниците се обединиха около тезата, че процесът по придобиване на стоки и услуги от публичните възложители, следва да се разглежда не като административен процес по покупка, но като цялостна визия насочена към гражданите. Повишаване на осведомеността на гражданите (от децата до възрастните) е сред ключовите мерки за това принципите на екологосъобразното и ресурсно ефективно мислене да се превърнат в начин на живот.

По време на проведените интервюта и срещи на преден план излезе

проблемът, че по-голяма част от възложителите в България и в община Габрово не са достатъчно добре информирани за същността на екологосъобразните критерии в ЗеОП и ползите за обществото от тяхното прилагането. Не съществува убеденост и разбиране на необходимостта от ускоряване прехода към кръгова икономика. Информираността и ангажираността на гражданите ще осигури подкрепа на навлизащите нови екологосъобразни практики в начина на управление на територията от страна на обществеността. Опитът от партньорите по проекта показва, че по този начин гражданите ще са по-съпричастни и разбиращи нуждата и ползата – както в практическо изражение за тях самите - спестявания, екологични и здравословни ползи, така и за територията на общината като цяло и качеството на живот.

Така заложената дейност кореспондира с придобития опит и представена добра практика от страна на румънските презентатори по време на международна среща за обмяна на опит по проект GPP-SREAM в гр. Сибиу. По време на срещата бяха представени практики за повишаване на информираността и ангажираността на обществото посредством реализиране на информационна кампания на национално ниво. В реализирането ѝ са привлечени и образователните институции, включително местния университет, който представя настъпилите промени в следствие на климатичните промени, както и очакваното негативно отражение от тях. Проведени са кръгли маси и дискусии с широк кръг заинтересовани страни, а в рамките на информационната кампания са използвани и аудио-визуални способности за въздействие върху аудиторията. Следвайки примера на партньорите, с реализирането на Дейност 1 се поставят конкретни цели, изразяващи се в повишаване знанието за ползите от разделното събиране, от ограничаването на потреблението и

	<p>ограничаване на отпадъка. Тази цел е в причинно-следствена връзка с мотивацията на администрациите да прилагат „зелените критерии“, но също така е насочено и към гражданите, които следва да разберат и допринасят със собственото си поведение за постигане на заложените цели. Следвайки примера на румънските партньори информационната кампания за формиране на екологосъобразно поведение ще бъде разпространено и сред подрастващите посредством сътрудничество с образователните институции на територията на общината.</p>
<p>2.Описание на дейността <i>(моля, опишете действията, които ще бъдат изпълнени в рамките на дейността)</i></p>	<p>Основната цел на дейността е насочване на общественото внимание към необходимостта от ефективно и ефикасно използване на природните ресурси чрез намаляване, повторно използване, преработка и трансформация на масовите отпадъци в ресурс за ново производство. Общинският план за развитие има за цел постигане на устойчиво развитие на територията на общината и обществените поръчки са един от инструментите за това. Ключово за постигането на тази цел обаче са знанията и поведението на гражданите за придобитите и потребление на по-екологични и ресурсно ефективни стоки и услуги, като те са също така запознати и с новите решения за енергийна ефективност, градска мобилност, управление на отпадъците и др. Успехът на тази политика не се ограничава просто в придобиването на по-ресурсно ефективни стоки и услуги, но също така и в успешното им приложение и експлоатация от страна на потребителите, които със своето поведение и навици стимулират този процес.</p> <p>В рамките на кампанията за създаване на култура на образованост относно мястото на ЗеОП при разбирането на ефективното използване на ресурсите се предвижда изпълнението на следните</p>

поддейности:

- въвеждане на практики в сгради, собственост на Община Габрово, за по-ефективно използване на ресурсите (енергия, рециклиране на хартия, стъкло, метал), като се предвижда и периодично обявяване на резултатите (обратна връзка), а служителите, които демонстрират отговорно отношение ежегодно ще бъдат отличени;

- организиране на кръгла маса „ЗеОП и устойчиво управление“ с представителите на местната общност и по-широк кръг представители на общинска администрация, на която с помощта на аудио-визуални и артистични средства ще се въздейства на аудиторията за повишаване на екологичното съзнание и отговорност в посока ресурсна ефективност и отговорно потребление;

- информация за кампанията ще бъде разпространена посредством сайта на общината, публикации и участия на общински експерти в местни медии (чрез интервюта, в тематични предавания, др.) , както и чрез създадена Фейсбук страница за целите на информационната кампания;

- разпространение на кампанията сред подрастващите в училищата на територията на общината, което ще включва реализирането на следните инициативи:

- Информационен ден, в рамките на който на учениците ще бъдат представени интерактивни презентации и кратки видеоклипове, и ще се проведат дискусии по теми, свързани с отговорното потребление и отношението към природата.
- Посещение на 4 организирани групи ученици на регионалното депо за неопасни отпадъци – 70 ученика годишно;
- Провеждане на фотоконкурс и изложба с екологична

	насоченост.
3. Ангажирани участници	<p>Областен информационен център-Габрово (ОИЦ) ще поеме отговорността по координацията и изпълнението на планираните инициативи в рамките на Дейност 1. За дейностите свързани с медийното отразяване на кампанията, поддържането на Фейсбук страницата и организирането на кръглата маса ще бъде ангажиран отдел „Протокол и връзки с обществеността“, както и експерти от отдел „Околна среда и води“.</p> <p>Дейностите, чиято целева група са подрастващите ще бъдат реализирани в рамките на кампаниите - „В природата на отпадъка НЕ Е да бъде сред природата“ и „Хубава си моя горо“.</p> <p>Информационните дни ще се провеждат веднъж годишно сред учениците между 5 и 7 клас в 6 училища: ОУ „Ран Босилек“, ОУ „Иван Вазов“, СУ „Райчо Каролев“, СУ „Отец Паисий“, ОУ „Кирил и Методий“, ОУ „Неофит Рилски“. Партньори в реализирането на кампанията са Община Габрово, Дом на хумора и сатирата, РСО „Централна Стара планина“, ОИЦ, Регионално управление на образованието РУО.НП „Централен Балкан“.</p>
4. Времева рамка за изпълнение	<p>юни 2020 - декември 2021</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Въвеждане на практики за по-ефективно използване на ресурсите в сгради, собственост на община Габрово - март-юни 2021 г.; 2) Кръгла маса „ЗеОП и устойчиво управление“ - ноември 2020 г. 3) Информационен ден в училищата - октомври 2020 г.; 4)Посещение на 4 организирани групи ученици на регионалното депо за неопасни отпадъци - март - май 2021 г. 5) Организиране на екологично ориентирана фотоконкурс и изложба - октомври-ноември 2020 г.

<p>5. Необходим бюджет</p>	<p>1) Въвеждане на практики за по-ефективно използване на ресурсите в 5 сгради собственост на общината- 2000 лв. За закупуване на колектори за разделно събиране на отпадъците, финансирано от общински бюджет;</p> <p>2) Организиране на кръгла маса - 4 000 лв.– кетъринг за 30 човека, наем на зала и оборудване.</p> <p>3) Реализиране на информационната кампания сред подрастващите- 2 500 лв.</p> <p>- Провеждане на информационен ден в училищата, фотоконкурс и изложба- 1500 лв.</p> <p>- Посещение на 4 организирани групи ученици на депото за неопасни отпадъци–общо 140 ученика– 500 лв. за транспорт осигурен от общината.</p>
<p>6. Източници на финансиране</p>	<p>Кръглата маса ще бъде организирана със средства от общинския бюджет.</p> <p>Дейностите на кампанията сред подрастващите ще бъдат финансирани по одобрени проекти от Европейската комисия към Генерална дирекция „Комуникации“ и Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“.</p> <p>Транспортът по извозването на учените до регионалното депо ще бъде организиран и финансира от общината.</p>
<p>7. Очаквано въздействие</p>	<p>Повишаване на екологичното съзнание и отговорност сред местната общност посредством създаване на култура на информираност и образованост относно принципите на кръговата икономика, с което се очаква да се улесни и насърчи практическото прилагане на зелени критерии в ОП.</p>

- 100 служители, работещи и пребиваващи в сгради, собственост на Община Габрово, ще повишат своите знания и култура по отношение на кръговата икономика и ефективността на ресурсите;
- 140 ученици от различни училища ще се запознаят с управлението на отпадъците и значението на правилното им изхвърляне от домакинствата;
- 5 Броя сгради, собственост на Общината, в които ще бъде въведено разделно събиране на отпадъци през периода 2021-2022 г.;

Дейност 2

Провеждане на обучителен форум за ЗеОП

1. Контекст на предложението
(опишете научените уроци от проекта, които представляват основа за разработването на настоящия План за действие)

Източник на вдъхновение от проекта:

- Изпълними насоки за план за действие A13 Насоки за разработване на План на действие, в които форум за ЗеОП е описан като добър примери за мерки, които могат да бъдат включени в плана за действие;
- Дейност В19: Участие в събитие на трета страна - Европейската конференция GPP-STREAM, наречена „Институции за екологичен преход“, проведена на 17 октомври 2019 г. в Рим, на форума Compraverde Buugreen, Международен форум за зелени поръчки.

Основната цел на конференцията е на първата сесия да проучи общия подход, възприет от някои публични органи на национално и регионално равнище, за разработване на политики за ЗеОП и насърчаване на компетенциите за екологичен преход на европейската икономика; по време на втората сесия е проучен подходът, възприет

от някои партньори по проекта GPP-STREAM за интегриране на ЗеОП в техните секторни политики и свързаните с тях търгове. Като заключение е подчертана ключовата роля, която изграждането на капацитет на държавните служители играе за насърчаването на общата обществена политика и прилагането на по-екологичен подход към публичните разходи като цяло. На конференцията са разгледани и конкретни инструменти, с които да бъде гарантирано по-широкото използване на ЗеОП.

Неосведомеността на възложителите относно същността и смисъла на „зелените критерии“, както и техния препоръчителен, а не задължителен характер води до липса на познание и опит относно прилагането на такива критерии в ОП. Недостатъчна е и натрупаната специфична експертиза за прилагането на зелени критерии, достатъчно добро познаване на еко маркировките, както и прилагането на метода „анализ на разходите през целия жизнен цикъл (РЦЖЦ)“. Сред възложителите има притеснение от използването на нови инструменти за оценка, а една от основните бариери пред широкото използване на РЦЖЦ е липсата на знания и консенсус между възложителите и други заинтересовани страни. Чрез прилагане на метода може да се насърчат устойчивите обществени поръчки, тъй като по-устойчивите оферти са често с по-висока първоначална цена, но по-ниски РЦЖЦ.

Въпреки трудностите Община Габрово е един от пионерите в прилагането на този водещ критерии. По данни на администрацията до 25% от поръчките в сферата на „Услуги“ и „СМР“ прилагат като водещ критерии „разходи през жизнения цикъл“, а при поръчките на „Доставки“ този процент е над 25%. Може да се обобщи обаче, че липсва достатъчен административен капацитет за прилагане „зелени“

	<p>критерии, а там където той е наличен е съсредоточен в единици от служителите.</p> <p>По време на срещата във Франция, бе представен опитът или по-скоро недостатъчната увереност кога и как да се използват пазарни консултации и ангажирането на пазара. Недостатъчният опит и придобиването на увереност в тази насока партньорите преодоляват посредством регулярно провеждане на специализирани обучения, на които се представят и добри практики. Регулярни обучения във връзка с прилагането на инструментариума за прилагане на ЗеОП се провежда и сред партньорите от Лион, където се провежда и ежегоден обучителен форум.</p>
<p>2.Описание на дейността (моля, опишете действията, които ще бъдат изпълнени в рамките на дейността)</p>	<p>Обществените поръчки са инструмент за придобиване на стоки и услуги, необходими за постигане на целите, определени в ОПР. Правилното приложение на ЗеОП и осигуряването на по-добра ресурсна ефективност зависи от експертния капацитет на специалистите по възлагане, което ще послужи за стимул за успешното прилагането на политиките в областта на ефективността на ресурсите и екологията, заложен в ОПР.</p> <p>В рамките дейността се предвижда провеждане на обучение на специалистите занимаващи се с подготовката, организирането, възлагането и изпълнението на ОП в Община Габрово, като към обучението ще бъдат привлечени широк кръг заинтересовани страни - специалисти по възлагане на ОП, съветници по правни въпроси и финансисти от общинска администрация, общинските предприятия, общинските търговски дружества и представители на бизнеса.</p> <p>Обучението ще бъде насочено към познаване на критериите и инструментариума при разработване на ЗеОП, вкл. преодоляване на</p>

трудностите при използване на метода анализ на разходите през ЦЖЦ, както и възможностите за съвместно възлагане, познаване на екомаркировките, с което ще се осигури по-доброто им приложение в процедурите по възлагане. Предвижда се обучението да бъде редовно – веднъж годишно, за да се поддържа информация за промените по отношение на наличните инструменти, стандартизацията на данните, техническата информация и др. Обучението ще бъде проведено във формат на двудневен форум посветен на ЗеОП, който ще включва информационни, обучителни дейности и работилници, адресирани до широк кръг експерти от местните институции и представители на бизнеса. Обучението ще предложи обучителен модул на основата на разработени от ЕК материали за обучения. Община Габрово разполага с одобрен говорител от страна на ICLEI-Международна асоциация на органите на местното самоуправление за устойчиво развитие, разработили и провели обучения на оброчителите по материалите. Сред темите, които ще бъдат включени са: въведение в зелени обществени поръчки; национална правна рамка на зелените обществени поръчки; политиката на ЕС в областта на Зелените обществени поръчки; практически указания за провеждане на зелени обществени поръчки; управление на изпълнението на зелени обществени поръчки; екомаркировки; съвместни обществени поръчки; иновации в зелените обществени поръчки; интегриране на екологичните критерии в процедурите за обществени поръчки. В обучителните дейности ще бъде привлечена и външна консултантска организация с достатъчен опит и експертиза в областта на ЗеОП.

3. Ангажирани участници

Отговорно лица за изпълнението на тази дейност е Гл. юрист от Отдел „Правен“, който е и одобрен говорител от страна на ICLEI за

	<p>България. Като такъв той ще води част от модулите в обучението.</p> <p>В обучителните дейности ще бъде привлечена външна консултантска организация с опит и експертиза в областта на ЗеОП.</p> <p>Обучението ще бъде насочено към специалисти по възлагане на ОП, съветници по правни въпроси и финансисти от общинска администрация, общинските предприятия и общинските търговски дружества, представители на бизнеса.</p>
4. Времева рамка за изпълнение	Двудневен форум, който ще се провежда веднъж годишно, съответно в последното тримесечие на 2020 и средата на 2021.
5. Необходим бюджет	Външна консултантска организация с опит в областта на ЗеОП ще бъде въввлечена в обучителните дейности и организирането на форума – обучение организирано в 4 обучителни сесии в годината, наем на зала и оборудване, кафе пауза и обяд - 9 000 лв.
6.Източници на финансиране	Общински бюджет
7.Очаквано въздействие	<p>Създаване на трайна експертиза в областта на ЗеОП, което ще намали потенциалните рискове от неправилно прилагане на екологосъобразните критерии в ОП.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30/35 служители ще вземат участие в обучителните дейности през 2021 и 2022 година; - 4 обучителни сесии по 6 часа е обучението, което се очаква да бъде проведено.

Дейност 3	Създаване на мрежа за обмяна на опит в областта на ЗеОП
<p>1. Контекст на предложението (опишете научените уроци от проекта, които представляват основа за разработването на настоящия План за действие)</p>	<p>Източник на вдъхновение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - А13 Насоки за разработване на план на действие – в насоките е представено описание на добри примери за мерки, които могат да се включат в плана за действие. Сред тях са експертен регистър на експертни по възлагане на ЗеОП разделен по продуктов принцип, както и онлайн платформа на компетенции в областта на ЗеОП; - Дейност В15: Доклад от проведено интервю със заинтересованите страни - въз основа на резултатите от проучването е направено заключението, че на ЗеОП се гледа като по-трудно приложими от експертите, те се нуждаят от по-добро планиране, познания, както и обмяна на опит и добри практики между тях. <p>Основният проблем, който трябва да бъде решен, е да се промени менталитетът на потребителите, служителите по обществени поръчки и лицата, вземащи решения, да се подобри процесът на организация на органи за възлагане на поръчки от планираното ниво до изпълнението и мониторинга на договорите.</p> <p>Един от основните фактори, които ограничават ефективното прилагане на ЗеОП не само у нас, но и в рамките на страните от ЕС, е липсата на информация за подходящи „зелени“ решения, които могат да бъдат предоставени от доставчици на стоки/услуги в полза на администрацията. Ключово за преодоляване на този проблем е създаване на механизъм за подобряване на взаимодействието между специалистите по възлагане на ОП в областта на ЗеОП, така че те да обменят не просто добър опит, но и да предлагат на своите колеги готови решения. Необходимост от задълбочаване на това</p>

	<p>сътрудничество беше потвърдено и по време на публичните обсъждания със заинтересованите страни.</p> <p>Много от въпросите във връзка с осъществяването на ЗеОП са общи за всички публични органи и има какво да се спечели от участие в мрежови схеми и общи дейности за сътрудничество с представители на други публични органи. Споделянето на информация, примерно за използваните при тръжните процедури екологични критерии или относно пазарната разполагаемост на екологосъобразни продукти може да спести време и усилия. За тази цел трябва да бъде създаден пряк комуникационен инструмент.</p> <p>При избора на това действие отново може да се посочи на първо място самата форма на проекта – мрежа от партньори. От друга страна добрият пример на работата в екип/мрежа бе представен в Сибиу, където се показва метода и принципите за вземане на решения от националния възлагащ орган, където има регистър на експерти в областта на ЗеОП, които е на база различни продуктови категории. Широката подкрепа, разнородната експертиза допринасят за правилните и по-добри решения. Изграждането на добра мрежа бе демонстрирано в определена степен и във Валенсия, където се демонстрираха добрите отношения, с характер на мрежа в сферата по управление на отпадъците, които се основават на регулярни работни срещи.</p>
<p>2.Описание на дейността (моля, опишете действията, които ще бъдат изпълнени в рамките на дейността)</p>	<p>Като основа за изграждане на тази професионална мрежа за обмяна на опит между експертите по ОП се предвижда организиране на работни срещи между специалистите по възлагане от различни публични институции в различни формати с оглед специфичните сфери на обществени поръчки на всеки три месеца. В следващите две години на изпълнение на Плана за действие ще бъдат организирани 8 работни</p>

групи, които са свързани с конкретни категории обществени поръчки. По-специално община Габрово се интересува от следните категории стоки / продукти / услуги:

- Стоки: хартия, ИТ продукти, мебели;
- Услуги: услуга за управление на отпадъците, хранителни и кетъринг услуги, превозни средства;
- Дейности: енергийна модернизация на обществена сграда;

Работните групи ще бъдат посветени на горепосочените 8 категории.

Продукт на това взаимодействие ще бъде приемането на Правила относно процедурите за възлагане на ЗеОП в тези категории, както и актуализиране на съществуващите вътрешните правила за определяне цикъла на обществените поръчки с цел тяхното „позеленяване“;

За улесняване на комуникацията между специалистите по възлагане от различни публични институции ще бъде създадена онлайн платформа на страницата на Общината, която ще служи за платформа за споделяне на добър опит в областта на ЗеОП. В рамките на групата ще бъдат споделяни папки за обмен на най-добри практики и инструменти, като в същото време ще служи за платформа за обсъждане на конкретни правни и технически аспекти, свързани с ЗеОП, както и управление на изпълнението на ОП със екологосъобразни критерии.

3. Ангажирани участници

Отговорно лице за изграждане на мрежата ще бъде ръководителят на проекта GPP STREAM от българска страна, а изграждането на платформата ще бъде поверено на отдел „Информационни и комуникационни технологии“ към Община Габрово.

В изграждането на мрежата ще бъдат привлечени специалисти по

	възлагане на ОП и съветници по правни въпроси от общинска администрация, служители от общинските предприятия и общинските търговски дружества
4. Времева рамка за изпълнение	Работни групи: 2021 и 2022 (март-май-септември-ноември); Съставяне на списък от 42 критерия за ЗеОП- до декември 2022 г .; Създаване и внедряване на платформа за компетенции за успешно прилагане на ЗеОП - създаване и внедряване до май 2021 г. и ще функционира до края на 2022 г ;
5. Необходим бюджет	40 човекодни на експерти от общината за участие в работни срещи - 2400 лв.,- административни разходи за възнаграждение на общината; 30 човекодни на експерти от отдел „Информационни и комуникационни технологии“ на Община Габрово за създаване и внедряване на платформата-1800лв. административни разходи за възнаграждение на общината;
6.Източници на финансиране	Общински бюджет
7.Очаквано въздействие	Подобряване на взаимодействието между специалистите по възлагане на ОП в областта на ЗеОП - 42 броя разработени зелени критерии в 8 категории продукти / услуги / работи

Дейност 4	Създаване на механизъм за дългосрочно сътрудничество с бизнеса по отношение на ЗеОП
1. Контекст на предложението	Източник на вдъхновение от проекта:

(опишете научените уроци от проекта, които представляват основа за разработването на настоящия План за действие)

- А13 Насоки за разработване на план за действие - работни групи с представители на местните производители и дните на отворените врати за бизнеса са описани като добри примери за мерки, които могат да бъдат включени в плана за действие;
- Четвърто международно учебно събитие в Лион (Франция), 3-5 декември 2019 г. - По време на кръглата маса беше представен модел на териториална устойчива хранителна система, която е основана на добро сътрудничество с бизнеса в областта на ЗеОП.

Добрият опит от партньорите по проекта учи, че е необходима целенасочена и постоянна комуникация по различни аспекти на ЗеОП с цел постигане на по-висока осведоменост и натрупване на знание за „зелените“ поръчки и екологосъобразните аспекти на тяхното предлагане както у възложителите, така и у потенциалните доставчици на продуктите и услугите.

Понастоящем възложителите от общината нямат практика за осъществяване на предварителни консултации с потенциални заинтересовани страни от бизнеса, основно поради съображения за обвинения в непрозрачност и поставяне на кандидатите в неравни пазарни условия и несправедливо предимство. За да се избегнете това, следва да се гарантира, че информацията се предоставя на разположение на всички потенциални кандидати и че на всички се дава достатъчно време, за подготовка на офертите.

Бизнесът в лицето на МСП на територията на общината също не е достатъчно активен и мотивиран за участие в ОП. За да се адаптира местният бизнес към новите изисквания, и по –специално зелените критерии в ОП, то следва да е добре запознат с тях, така че да адаптира своите бизнес модели по нов, иновативен и

екологосъобразен начин, които да му даде конкурентни предимства. Бизнесът има нужда да бъде убеден, че инвестицията в устойчиви проекти е добра възможност за инвестиции, която може да предложи и големи икономически възможности за доставчиците.

По време на състоялата се в Лион среща бе представен един добър модел на взаимодействие с бизнеса в управлението на хранителната верига (агрокултури и животновъдство). На основата на предварителни консултации с представители на местния бизнес и организирани отворени дни за бизнеса, в които се обменя информация с него, се изгражда един нов механизъм на взаимодействие, който е от полза и за двете страни. В резултат на тези предварителни консултации местния бизнес успява да адаптира своите бизнес модели по екологосъобразен начин, които довежда до подобряване качеството на храната и не на последно място намаляване на вредните емисии при производството на хранителни продукти и тяхното транспортиране.

2.Описание на дейността
(моля, опишете действията, които ще бъдат изпълнени в рамките на дейността)

Създаване на механизъм за сътрудничество с бизнеса ще следва принципите за прозрачност и ще гарантира равнопоставеност на потенциалните доставчици. За целта в началото на годината ще бъде публикуван проекта на Плана за обществени поръчки и план графика, които ще бъде достъпен за всички доставчици на сайта на общината. За по-доброто и навременно разпространение на проекта на Плана до потенциални доставчици ще бъде използване и добрата комуникация с браншовите организации, които ще разпространят публикувания план до своите членове.

В рамките на дейността се предвижда и организиране на 2 информационни дни за гражданите и заинтересованите доставчици, които ще се проведат непосредствено след публикуването на проекта

на плана за ОП през 2021 и 2022.

Събитието ще бъде организирано по следните две основни теми:

- запознаване на потенциалните доставчици със списъка от планирани ОП, както и критериите, които се планира да бъдат зададени с цел тяхното „озеленяване“;
- награждаване на представители на бизнеса, които със своите иновативни продукти/услуги са допринесли за екологичния преход на пазара;

В рамките на тази среща специалистите по възлагане ще оценят степента на готовност на бизнеса да отговори на така представените критерии, а местният бизнес има възможност да представи своите бизнес модели и екологосъобразните аспекти залегнали в тях.

При организацията на събитието ще бъде използван подходът за организиране на кръглите маси по проекта досега. Във всеки раздел презентационната част ще бъде последвана от модерирана дискуссионна част. Между двете секции ще бъде осигурена почивка за неформална мрежа между участниците.

В рамките на дейността се предвижда и формиране на работни групи с представители на местни институции и организации на местните производители и заинтересовани доставчици. През двугодишната фаза на изпълнение на проекта се предвижда организиране на три срещи на конкретни работни групи, свързани с водещите сектори в региона, които представляват интерес за прилагане на ЗеОП. В рамките на предварителните консултации със заинтересованите страни по проекта като потенциални сектори, в които да бъдат приложени „зелени“ критерии при ОП са идентифицирани в сектор готови храни и хранителни продукти и кетъринг, сектор канцеларски материали, сектор СМР дейности – сгради, транспорт.

<p>3. Ангажирани участници</p>	<p>Отговорник за изпълнение на дейност 4 е отдел „Проекти и икономическо развитие“ към Община Габрово.</p> <p>Привлечени в изпълнението на дейността ще бъдат регионални работодателски организации, стопанска камара, търговско промишлена палата, специалисти по възлагане на обществени поръчки и съветници по правни въпроси от общинска администрация, общинските предприятия и общинските търговски дружества.</p>
<p>4. Времева рамка за изпълнение</p>	<p>1) Публикуване на проекта на План-график за обществени поръчки - първата половина на януари 2021 г., 2022 г.</p> <p>2) Отворени дни за доставчиците на стоки и услуги- март 2021, 2022;</p> <p>3) Провеждане на работни групи - ноември 2020 г., юни 2021 г., ноември 2021 г.;</p>
<p>5. Необходим бюджет</p>	<p>1) Публикуване на проекта на План за обществени поръчки: разходите са включени в обикновените управленски разходи на общината;</p> <p>2) 2 отворени дни - 300 лв. за кафе пауза и кетъринг. Няма да се заплаща за наем на зала.</p> <p>3) Работни групи – ще бъдат организирани с ресурс на общината;</p>
<p>6. Източници на финансиране</p>	<p>Общински бюджет</p>
<p>7. Очаквано въздействие</p>	<p>Подобрен капацитет на местния бизнес за участие в търгове за ЗеОП и увеличена наличност на екологични продукти и услуги на пазара</p> <p>- брой на участниците в процедурите за зелени търгове (увеличение с 5% в сравнение с броя от предходната година)</p>

Дейност 5

Създаване на система за мониторинг на изпълнението

на възложените ЗеОП

1. Контекст на предложението
(опишете научените уроци от проекта, които представляват основа за разработването на настоящия План за действие)

Източник на вдъхновение:

- A13 Насоки за разработване на плана за действие – мониторингът на зелени продукти и услуги достъпни на пазара посредством реализирани ЗеОП са описани като добри практики и мерки, които могат да бъдат включени в плана за действие;

За оценяване на напредъка в постигането на целите на Плана за действие е необходимо да се въведе ефективна система за мониторинг и контрол. За тази цел е целесъобразно да бъде създадена база данни с конкурсни и възложени поръчки, в които са включени критерии за ЗеОП. Съществуващата историческа информация за реализирани вече договори, след проведени процедури включващи „зелени критерии“ на територията на общината е разпокъсана и непълна. Липсва налична и общодостъпна база данни, която да позволява експорт на наличните данни в обработваем вид. Очакваното въздействие от прилагането на зелени критерии при ОП изисква мониторингът да включва също и информация за очакваното въздействие върху околната среда в резултат от изпълнението на възложените поръчки.

В резултат на обмена на опит по проект GPP STREAM участниците в обученията се запознават с конкретни схеми за мониторинг на изпълнението на ЗеОП на национално, регионално и местно ниво. По време на всички срещи за обмяна на опит като основен фактор за ефективното управление на обществените поръчки - още повече тези, които имат заложен екологични и социални критерии и изисквания, се явява наличието на система за мониторинг и оценка на съответните критерии и продуктови групи.. Така бе посочен конкретен пример за

	<p>„хартиените“ изделия, върху които местния пазар трудно въздейства поради факта, че стоките са основно внос. Примера в Испания относно управлението на отпадъка също постави проблем за мониторинг и контрол.</p> <p>В изградената система за мониторинг ще бъде частично приложен опитът от няколко партньорски модела представени в процеса на обмен на добри практики между партньорите.</p>
<p>2.Описание на дейността <i>(моля, опишете действията, които ще бъдат изпълнени в рамките на дейността)</i></p>	<p>В рамките на дейността се предвижда разработване на база данни с ОП, която да предлага общодостъпна и лесна категоризация на ЗеОП по продуктови групи, по групи възложители, по източник на финансиране и други показатели, които да позволяват анализ за целите на мониторинг на развитието на ЗеОП на местния пазара. В тази база данни ще фигурират ОП от 2014 г. до момента на отразяване и тя ще включва: наименование на поръчката, тип процедура, максимална стойност на поръчката, отговорно звено по отделните фази на изпълнението и мониторинга ѝ (вкл. според това кой ще бъде ангажиран в ползването на продуктите и услугите, както и по проследяване на спестените емисии и други финансови ползи, контрол и мониторинг на качество на изпълнението и съответно механизъм/ми за измерване на заложените индикатори и предприемане на корективни действия, във всеки етап – ако е необходимо). Това е ключова необходимост в началото на тази дейност, за да се осигури обективност, навременност и наличност на събиране, оценка на информацията и да се позволи вземане на коректни и адекватни решения. В момента се извършват между 70 и 80 процедури годишно и се очаква броят им да се запази.</p> <p>Мониторингът относно “нивото на изпълнение на зелените обществени поръчки” ще включва два индикатора:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Брой на възложените ЗеОП; - Стойност на плащанията по сключените „зелени“ договори. <p>Наред с количествения мониторинг на постигнатия напредък, ще бъде провеждан и периодичен качествен преглед на дейностите за ЗеОП, като ще бъде осъществен мониторинг на зелените продукти и услуги, реализирани на пазара във връзка със сключени договори. Като продукт на тази дейност ще се създаден каталог, съдържащ всички зелени продукти и услуги, предлагани на пазара посредством реализирани ЗеОП. Този каталог ще позволи на публичните купувачи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оценява способността на пазара да предоставя иновативни екологични решения за нуждите на ЗП; - коригира нивата на необходимите екологични показатели на продукта въз основа на действителната способност на пазара да доставя тези продукти;
3. Ангажирани участници	Отговорник за изпълнението на дейността е ръководителят на отдел „Обществени поръчки и концесии“ към Община Габрово, а в изпълнението на дейността участие ще вземат всички експерти от отдела.
4. Времева рамка за изпълнение	<ul style="list-style-type: none"> - системата за мониторинг ще бъде създадена до октомври 2020 г. - данните в системата ще бъдат въведени до ноември 2020 г. - мониторингът на текущите оферти ще се осъществява от февруари 2021 г.
5. Необходим бюджет	60 човекодни на експертите от отдел „Обществени поръчки и концесии“ на Община Габрово, които са част от общите административни разходи за възнаграждение на Общината- 4 200 лв.
6. Източници на финансиране	Общински бюджет
7. Очаквано въздействие	Създаване на практики за отчитане и наблюдение на прилагането на

ЗеОП, включително техните екологични и икономически ползи;

- Повишен капацитет за наблюдение на ползите за околната среда при прилагането на екологосъобразни обществени поръчки

5. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Последващ мониторинг на заложените дейности в рамките на изготвения план за действие ще бъде правено периодично, поне два пъти годишно от ръководителя на проекта GPP STREAM от българска страна, които ще следи стъпките на изпълнение и заложените ключови индикатори на изпълнение, които са обвързани с конкретните дейности.

Цел:

- Да се оцени прогреса при изпълнението на дейностите и да се отчетат постиженията;
- Да се определят проблемите, които се срещат и да се разработят решения.

За да се следи изпълнението на плана за действие е добре да се:

- Извършват редовни актуализации на напредъка на плана за действие, с което ще се помогне да се гарантира, че няма изоставане с изпълнението на целите на политиките, и ще насърчи лицата, на които е възложено реализирането му;
- Периодично следва да се провеждат срещи с екипа по проекта и с отговорните лица по изпълнението на дейностите . На срещите следва да се обръща внимание на разглеждането на постигнатия напредък, предизвикателствата и потенциалните решения, и успехите, върху които да се надгражда.

При вътрешния преглед следва да се разгледат няколко въпроса:

- **Плана за действие** — всички действия според плана ли са изпълнени? Има ли липсващи действия? Какви пречки са срещнати и какви са потенциалните решения?
- **Амбиция** — целите и действията твърде амбициозни или недостатъчно амбициозни са били?
- **Цели** — целите по план ли се изпълняват? Постигнахте ли ги? Време ли е за нови цели и за опит за увеличаване на вашите ЗеОП?
- **Ангажираност** — колегите и другите отдели ангажирани ли са с политиката и плановете? Какво може да се подобри, за да е сигурно, че те са по-ангажирани или че ще останат ангажирани?

В хода на тези срещи следва да се разглеждат и показателите за изпълнение на проекта, включително и напредъкът по изпълнението на заложените цели в плана за действие:

Индикатор	Базова стойност	Очакван резултат	Източник на информация
% от обществени поръчки на Община Габрово да са с екологосъобразни критерии до 2022 г.	20%	25%	База данни с ОП
Брой лица с повишен капацитет в областта на ЗеОП	0	35	Списък на участници в дейностите за повишаване на капацитета на заинтересованите лица
Брой реализирани добри практики, вдъхновени от проекта GPP Stream	0	6	Мониторинг на изпълнението на Плана за действие
Брой институции, които със свои представители взимат участие в инициативите за повишаване на компетентността на служителите в областта на ЗеОП	0	10	Списък на участниците в обучителният форум за ЗеОП

В рамките на изпълнението на Плана за действие следва да бъдат реализирани следните добри практики от базата данни по проекта GPP Stream:

- Дни на отворените врати и награждаване на представители на бизнеса;
- Мониторинг на предлаганите на пазара „зелени“ продукти и услуги;
- Създаване на онлайн платформа за развитие на компетенциите сред служителите в областта на ЗеОП;
- Организиран форум посветен на ЗеОП;
- Организиране на кръгла маса ЗеОП и устойчиво развитие;
- Регистър на експертите в областта на ЗеОП по продуктови категории;
- Специфични за сектора работни групи с представители на публичните институции и организации на местните производители;

Прегледът по изпълнението на съответните дейности може да е неформален или официален, а обхватът на прегледа разбира се ще зависи от обхвата на предприетите дейности. (виж Таблица 3)

Таблица 3 Мониторинг на дейностите в плана за действие.

Дейност	Източник на данни за мониторинг	Индикатори за изпълнение
<p>Дейност 1: Провеждане на информационна кампания сред обществеността относно същността и принципите на кръговата икономика и ролята на ЗеОП</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Данни от отделните администрации • Списък на регистрираните участници в кръглата маса, снимков материал • Данни за проведените кампании сред подрастващите от отчетните форми на Европа Директно-Габрово • Медии, Интернет 	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвен комуникационен план на кампанията- 1 бр. • Брой сгради собственост на общината, в които в периода 2021-2022 са въведени практики за разделно събиране- 5 • Проведена кръгла маса на тема „ЗеОП и устойчиво управление“- 1бр. • Проведена изложба- 1бр. • Проведен фотоконкурс- 1бр. • Проведени

		<p>информационни дни в училищата – по 1 информационен ден в 6 училища;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Брой публикации в медиите във връзка с кампанията- 4; • Брой интервюта екипа по проекта в местни медии- 3; • Създадена Фейсбук група за целите на кампанията- 1бр.
<p>Дейност 2: Провеждане на обучителен форум с цел увеличаване на капацитета на местните специалисти по възлагане на обществени поръчки за прилагане на екологосъобразни критерии при ОП</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Списък с регистрирани участници; • Снимков материал; • Договор с външна обучителна организация; • Анкета за обратна връзка от участниците в обучението 	<ul style="list-style-type: none"> • Брой проведени двудневни обучителни форума - 2бр. • Оценка за степента на удовлетвореност на участниците в обучението – 2бр.
<p>Дейност 3: Създаване на мрежа за обмяна на опит в областта на ЗеОП</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Протокол от проведени работни срещи; • Интернет, Вътрешни правила • Интернет, страницата на общината • Данни за експертите в областта на ЗеОП по продуктов принцип 	<ul style="list-style-type: none"> • Брой работни срещи- 6 • Създадена онлайн платформа на страницата на общината- 1 бр. • Актуализирани вътрешни правила за ОП- 1 бр. • Регистър на експертите в областта на ЗеОП- 1 бр.
<p>Дейност 4: Създаване на механизъм за дългосрочно сътрудничество с бизнеса по отношение на ЗеОП</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Страницата на общината; • Снимков материал; • Списък на участниците в информационния ден; 	<ul style="list-style-type: none"> • Публикуван проект на годишния плана за обществени и план-график; • Проведени

	<ul style="list-style-type: none"> • Анкета за обратна връзка; • Протокол от проведени работни срещи 	<p>информационни дни за бизнеса- 2 бр.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализ на степента на удовлетвореността на бизнеса от проведеното събитие. • Брой раздадени награди – 4 бр. • Брой организирани срещи на работни групи с участието на бизнеса- 6 бр.
<p>Дейност 5: Създаване на система за мониторинг на изпълнението на възложените ЗеОП</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Данни за реализираните обществени поръчки; • Данни за ефекта от изпълнението на ОП и реализираните ползи; 	<ul style="list-style-type: none"> • Създадена база данни с ОП – 1бр.; • Каталог, съдържащ всички зелени продукти и услуги, предлагани на пазара посредством реализирани ЗеОП

Дата: _____

Име на организацията : _____

Подписи на съответната организация (и): _____

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Таблица 1 Национална правна рамка (основни актове в областта на ЗеОП)

Акт	Описание	Конкретни разпоредби
Закон за обществените поръчки /ЗОП/	Основният български нормативен акт, регулиращ обществените поръчки на национално ниво. Не съдържа задължителни правила относно използването на зелените критерии, но урежда къде е допустимо те да бъдат заложи	чл. 48; чл. 51; чл. 63; чл. 64; чл. 70; чл. 71; чл. 229;
Закон за енергийната ефективност /ЗЕЕ/	Задължава публичните възложители да закупуват енергийно ефективни блага при ОП над определена стойност	чл. 30а
Закон за водите	Нормира обществените отношения, свързани с един от основните компоненти на околната среда - водите, урежда мерки за намаляване замърсяванията на водите, урежда планирането, изграждане управлението на В и К системи	чл. 2, чл. 48, глава единадесета „а“
Закон за управление на отпадъците	Урежда управлението на отпадъците, включително редица аспекти, пряко свързани с опазване на околната среда	чл. 20, чл. 43, чл. 50, Приложение № 4 и др.
Закон за чистотата на атмосферния въздух	Нормира обществените отношения, свързани с един от основните компоненти на околната среда - атмосферния въздух, урежда нормите за допустими емисии на вредни вещества - замърсители (серен диоксид, азотни оксиди и прах), изпускани в атмосферата	чл. 11а, чл. 18, чл. 27 и др.

Закон за ограничаване изменението на климата	Урежда провеждането на държавната политика по ограничаване изменението на климата и прилагането на механизмите за изпълнение на задълженията на РБ по РКООНИК и Протокола от Киото към РКООНИК	чл. 3-10, чл. 30 и сл. и др.
Закон за енергетиката	Урежда обществените отношения, свързани с производството, преноса и разпределението на електроенергия и топлоснабдяването. Урежда сертифицирането на произхода на електроенергия	чл. 84-96а, чл. 125-132, чл. 162 и сл. и др.
Закон за енергията от възобновяеми източници	Урежда обществените отношения, свързани с производството, изкупуване, пренос и разпределение на електрическата енергия от възобновяеми източници	чл. 12, чл. 17 и сл. и др.
Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси	Урежда правата и задълженията на физическите и юридическите лица, които произвеждат, пускат на пазара, употребяват, съхраняват и изнасят химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси с цел защита на човешкото здраве и опазване на околната среда	чл. 20 и сл. и др.
Наредба № Н-18 от 8.08.2016 г. за определяне на методиката за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл на пътните превозни средства	Наредбата е издадена въз основа на чл. 71, ал. 5 от ЗОП. Заложена методика се използва, когато заложеният критерий за определяне на икономически най-изгодната оферта е „ниво на разходите, като се отчита разходната ефективност, включително разходите за целия жизнен цикъл“	чл. 1-3
Заповеди за одобряване на стандартизирани образци на документи по ЗОП (от 29.12.2016г. и от 4.09.2018 г.)	Представя стандартизирани образци на договори или на определени клаузи от договори за ОП, които в някои случаи са задължителни за използване от възложителите	